У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 Тел. з Ню Йорку: BArclay 7-4125 УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 102. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ЧЕРВНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JUNE 2, 1971 No. 102. VOL. LXXVIII.

Президент закликає кадетів зберігати „високе почуття військової чести"

Вест Пойнт, Н. Й. — Президент Ніксон, промовляючи до 3.700 кадетів Військової Академії ЗСА, закликав кадетів, щоб зберігали високе почуття чести професії військовиків, хоч тепер щораз частіше можна почути зневажування військової традиції. Президент сказав Корпусові Кадетів, що „чутсвий антимілітаризм і моральний переворот наших часів безжалісно будуть випробовувати" кадетів під виконування їхніх професій. Р. Ніксон говорив, що тепер всім ясно, що патріотизм, гідність, дисципліна та самопожертва не даються людям так легко, як давніше, а прецінь ці чесноти конечні в збройних силах. Президент згадав, що симптоми клопотів у збройних силах щораз частіші, і назвав уживання наркотиків та несубординацію, але він вірить, що військова етика залишається сильною в серцях американців-військовиків. Звертаючися до кадетів, Президент сказав: „Ваше окреме завдання буде змінити військову етику і надати їй нового життя й значення для майбутніх трудних часів".

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 1 червня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ЗАЯВИВСЯ проти того, щоб ЗСА тепер виступали з Міжнародної Організації Праці, окремої агенції при Організації Об'єднаних Націй. Президент повідомив, що він звернеться до Конгресу з проєктом про схвалення суми на вкладку до МОП на найближчий рік і на залеглу вкладку за минулий рік, яку досі не заплачено. Президент гадає, що Конгрес повинен вирішити, чи ЗСА мають належати до МОП. Зорганізоване робітництво з АФП-КІО виступає проти МОП, бо її голова, англієць Вілфред Дженкс, прийняв на одного з заступників директора представника СССР Павла Астапенка.

КОМІСІЯ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ проєктує видати 190 мільйонів долярів на випробування атомових ракет на Алеутському острові Амчітка, бо гадає, що ці ракети важливі для оборони цієї країни, але деякі спеціялісти кажуть, що ці ракети вже тепер перестарілі. Це випробовування має бути найдорожчим тому, що воно буде відбуватися під землею, на дні вивірченої криниці, глибокої на 6,000 стіп, яку треба зартіти у вулканічній скелі цього острова. Криниця має вгорі діяметр 120 цалів, а на дні — 54 цалі.

КАННЕЛЛІ ЗАПОВІВ, ЩО ЗСА будуть обороняти свою валюту - доляр і казав, що й інші промислові країни повинні більше дбати про здорову економіку в світі. Американський секретар скарбу Джан Б. Каннеллі казав міжнародним банкірам, щоб Західня Европа, Канада та Японія брали участь у видаванні фондів на оборону вільного світу. Він також домагався, щоб згадані держави ліберальніше ставилися до американського експорту. Американська економіка не домінує в світі, і тому Америка не може нести ввесь тягар на загальну оборону.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЮТЬ, ЩО В ЗСА 81 відсоток робітників їде на роботу автами, 6 відсотків ідуть автобусами, стільки само пішки, поїздом — 3 відсотки, а роверами — 2. В Західній Німеччині автами ідуть 45 відсотків, в Голляндії — 38, в Японії і в Бразилії — 26%, Фінляндії — 23, в Австрії 20, і в Уругваї — 10.

АМЕРИКАНСЬКІ РОДИНИ В 1970 році були старші, трошки менші і багатші, коли їх порівняти з родинами з 1950 року. Так звітує бюро перепису населення, порівнявши дані з минулорічного перепису населення з даними з 1950 року. Типічні американські родини мають по двоє дітей, а 20 років тому вони мали по троє. Пересічний прибуток в минулому році становив 9,870 долярів, в 1950 році прибуток становив 3,300 долярів.

У СВІТІ

МІНІСТРИ ОБОРОНИ КРАЇН ЧЛЕНІВ НАТО — Північно - Атлантійського Пакту, на своїх нарадах у Брюсселі, Бельгія, вирішили значно змінити оборонні сили НАТО на Середземному морі. З огляду на все зростаючу кількість совєтських бойових кораблів на Середземному морі, вирішено збільшити число бойових кораблів НАТО, в тому й підводних човнів. Також значно буде збільшена кількість гелікоптерів, які потрібні для швидких маневрувань морської піхоти. Літаконосець „Гуам" з покладом літаків і гелікоптерів уже прибув до складу 6-ї Американської Фльоти.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ ЮГОСЛАВІЇ РОЗПОЧАЛА натиск на письменників, журналістів і видавців, закидаючи їх більше підтримувати урядову політику. Однак, такі заходи викликали відразу ж негативну реакцію серед кіл інтелектуалістів, а ще більше — серед студентів, які протестують проти посягань комуністичної партії на свободу думки і преси. Нещодавно президент Тіто виступав з критикою телевізії і преси в Югославії, кажучи, що вони сприяють зростанню національних розбіжностей і протиріч у Югославській федеральній республіці. Декілька газетних видань уряд сконфіскував, заарештовано також трьох студентів, що викликало хвилю протестів серед студентства. Одно студентське видання було сконфісковане ще перед тим, як частина примірників з усього накладу в 40 тисяч були продані.

ДВА ТУРЕЦЬКІ МОЛОДІ ТЕРОРИСТИ СХОПИЛИ в Істамбулі 14-річну Себілу Еркан і тримають її, як закладницю, в обложеному поліцією й військом будинку. Припускають, що двоє викрадачів належать до нелегальної лівої організації, Турецької Народньої Визвольної Армії, і що вони винні у вбивстві ізраїльського консула в Туреччині Ефреїма Ельрома. Терористи схопили дочку майора турецької армії і тримають її в будинку під загрозою смерти, якщо їм не видадуть пашпортів і не дозволять виїхати за кордон. Поліція і військо обложили будинок.

НА ПАРТІЙНОМУ З'ЇЗДІ В ПРАЗІ провідник комуністів у Чехо - Словаччині Густав Гусак у своїх промовах не згадував про літературу й мистецтво в ЧССР, хоча говорив про необхідність змінити контролю й дисципліну взагалі. Однак, серед кіл інтелігенції є неспокій, бо загально вважають, що партія розпочне новий натиск на інтелектуалів і працівників мистецтва, щоб вони працювали в рямках „соціялістичного реалізму". Напередодні з'їзду Густав Гусак говорив про те, що треба змінити контролю над мистецтвом.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ЗАКІНЧИВ СВОЇ РІЧНІ НАРАДИ УХВАЛАМИ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ І НАРОДУ; СХВАЛЕНО ПОЖЕРТВИ НА НАРОДНІ ЦІЛІ В СУМІ $15,500 ТА РЕКОМЕНДОВАНО ЗБІЛЬШИТИ ЩОРІЧНІ СТИПЕНДІЇ ДЛЯ СТУДІЮЮЧОЇ МОЛОДІ ДО $10,000.

Головний Уряд Українського Народного Союзу. Сидять (зліва): головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і мґр Іван Геврик, головний секретар д-р Ярослав Падох, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, головний предсідник Иосип Лисогір, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний касир дир. Петро Пуцило та головні контролери мґр Іван Винник, д-р Іван Скальчук і д-р Михайло Данилюк. Стоять (зліва): головні радні проф. Тарас Шмагала, Андрій Джула, д-р Богдан Футей, інж. Мирослав Кальба, Василь Дідюк, Степан Гаврищ, Дмитро Попадинець, д-р Анна Чопик, Тарас Шпікула, пані Анна Гарас, проф. Мирон Куропась, Володимир Запаранюк, інж. Анатолій Дорошенко та Євген Репета і ред. Антін Драган.

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — Річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, що почалися на цій оселі в понеділок, 24-го травня, і тривали до п'ятниці, 28-го травня включно, закінчено багатьма ухвалами, резолюціями і рекомендаціями для добра організації і народу. Велика частина цих ухвал і рішень проходила під знаком ювілейного союзового гасла: „У пошані до піонерів — лицем до молоді!" Між ухвалами, що їх винесено в останньому дні нарад, була асиґната $15,000 на народні цілі та рекомендація збільшити загальну суму виплачуваних щорочних стипендій для студіюючої молоді до $10,000.

П'ятий і останній день нарад Головного Уряду в п'ятницю, 28-го травня, започаткував головний предсідник Иосип Лисогір інформацією про фінансування будови хмаросягу УНСоюзу в Джерзі Сіті. Частина коштів цієї будови буде покрита власними фондами УНСоюзу, а частина гіпотечною позичкою, яку запропонувала очолювана почесним членом Головного Уряду УНС д-ром Володимиром Галаном Українська Щадниця у Філядельфії. Прийнявши на нарадах д-р Галан з'ясував умови тієї гіпотеки. В дальшому голова фінансової Комісії мґр Іван Винник запропонував відповідний бюджет, багато уваги віддано справам УНСоюзу в Канаді, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан запропонував ряд восконалень та поширень забезпеченевої системи, заступниця головного предсідника Марія Душник мала резолюції і рекомендації в жіночих справах, головний касир Петро Пуцило пропонував модернізацію книговедення, а інші екзекутивні урядовці, як також голови поокремих комісій вносили свої резолюції і рекомендації, які в більшості були схвалені. Збільшення стипендійної суми до $10,000 річно запропонувала очолювана головним радним д-ром Богданом Футеєм комісія для справ молоді. Заяву в справі подій в УКЦеркві запропонував головний контролер д-р Іван Скальчук, а заяву у 50-річчя УАПЦеркви головний радний інж. Анатолій Дорошенко та головний контролер д-р Михайло Данилюк. Наради, точний звіт з яких буде своєчасно проголошений в „Свободі", закінчено традиційно співом українського національного гимну „Ще не вмерла".

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС РАТИФІКУВАВ „КОДЕКС ЕТИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА" ДЛЯ СВОЇХ ПУБЛІКАЦІЙ

До багатьох важливих ухвал Головного Уряду Українського Народного Союзу під час його минулотижневих річних нарад належить і ратифікація „Кодексу етики українського журналіста", як зобов'язуючого для публікацій УНСоюзу. Цей Кодекс був схвалений Другим З'їздом Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в Торонті 5 і 6-го листопада 1966-го року. Його повний текст поданий на іншому місці в цьому числі. УНСоюз, як видавець, є першою установою, що офіційно ратифікував цей кодекс, як зобов'язуючий для його публікацій.

„Марінер 9" летить до Марса, щоб, кружляючи довкола нього, його досліджувати

Кейп Кеннеді, Флорида. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація 30-го травня випустила космічну ракету „Марінера 9". Випущення відбулося вечором о год. 6.23 і 14 мінут пізніше стверджено, що ракета - підсилач правильно виконала своє завдання і Марінер 9 полетів зі швидкістю 24,000 миль на годину. Представник НАСА Джек Кінг заявив, що все в порядку, діє те приладдя, що має „дбати про соняшне огрівання" під час дальшого лету. Під час випущення „Марінера 8" друга частина ракети Атлас-Кентавр „не послухала контролі", внаслідок чого вона і космічний корабель впали були в океан. Марінер 9, покищо, не летить просто до Марса, але пізніше його скерують до цієї пляніти, а 14 листопада він має дістатися до Марса на віддаль 750 миль і кружляти довкола нього. Американський Марінер 9 має випередити Совєтський Марс 2, випущений 19 травня, і Марс 3, випущений 28 травня, які мають бути на Марсі в половині листопада, зглядно при кінці того місяця. Американці вже висилали були до Марса чотири ракети, з того три випущення були успішні, СССР вислав був перед Марсом 2 і Марсом 3 аж 7 ракет, але ні одна не виконала свого завдання.

ЗАЯВА ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

I. У СПРАВІ ПАТРІЯРХАЛЬНОГО УСТРОЮ УКЦ

Тому, що свячення новонайменованих єпископів Української Католицької Церкви у Філядельфії 25-го травня 1971 року відбулося всупереч порадам і побажанням Первоієрарха тієї Церкви й Верховного Архиєпископа Блаженнішого Иосифа Сліпого, і

Тому, що ті свячення відбулися при виразному знехтуванні доброзичливих постулятів і сподівань вірних тієї Церкви та їх багатьох центральних і місцевих установ, з їх центральною репрезентацією Українським Конґресовим Комітетом Америки на чолі, і

Тому, що Головний Уряд Українського Народного Союзу, базуючись на однодушних рішеннях двох конвенцій УНС в цих справах, ще в останній хвилині намагався вплинути на відкладення тих свячень і з тією метою навіть вислав свою окрему делегацію до номінатів на передодні їх заповідженних свячень, і

Тому, що ті свячення викликали спонтанний спротив мирян УКЦеркви та довели до демонстраційно виявленого протесту, і

Тому, що спосіб найменування нових єпископів і їх свячення були виразним порушенням прав і компетенцій Помісної УКЦеркви, її Архиєпископського Синоду та Верховного Архиєпископа, і

Тому, що ці події переходять суто церковні межі і глибоко заторкують українську національну самобутність,

Отже тому ми, Головний Уряд Українського Народного Союзу, зібрані на своїх річних нарадах в тижні від 24-го до 28-го травня, рішаємо і постановляємо:

1. — Продовжувати нашу всебічну підтримку для Верховного Блаженнішого Иосифа Сліпого, очолюваного ним Архиєпископського Синоду УКЦеркви та її духовенства і мирян у їхніх змаганнях до переведення в життя схваленого Четвертим Архиєпископським Синодом в 1969 році патріяршого устрою УКЦеркви;

2. Солідаризуватись і піддержати резолюцію Екзекутиви і Політичної Ради УККА з 15-го травня, яка закликає протиставитись усім виломам з тих змагань.

2. У 50-РІЧЧЯ УАПЦЕРКВИ

Тому, що в цьому 1971-му році сповнилося 50 років від часу відродження Української Автокефальної Православної Церкви, і

Тому, що ця Церква під проводом її Великого Митрополита-мученика Василя Липківського має найбільші заслуги перед Богом і Українським Народом, і

Тому, що за свою вірність Богові і Народові ця Церква принесла найбільші жертви, які і

Тому, що ця Церква, не зважаючи на жорстокі переслідування безбожницьким режимом та на гекатомби жертв, зберегла і зберігає в серцях українців віру в Бога та глибокі патріотичні почування,

Отже тому, ми Головний Уряд Українського Народного Союзу, зібрані на своїх річних нарадах в тижні від 24-го до 28-го травня 1971-го року:

1. Вітаємо всіх вірних Української Автокефальної Православної Церкви з її 50-річчям її відродження.

2. Клонимо голови у найбільшій пошані перед усіми жертвами, що ця Церква принесла за віру в Бога та за службу своєму народові.

3. Закликаємо всіх наших членів православного віровизнання всіми своїми силами і засобами піддержувати свою Церкву і її Провід та

4. Докласти всіх зусиль, щоб ювілейні святкування Української Автокефальної Православної Церкви були найбільш величаві та скріпили нашу віру в Бога і кращу долю нашого народу.

3. ПОШАНА І СПІВЧУТТЯ

Головний Уряд Українського Народного Союзу клонить голову перед світлою пам'яттю померлого Первоієрарха Української Православної Церкви в ЗСА Блаженнішого Митрополита Іоана Теодоровича та висловлює з цього приводу свій глибокий жаль і співчуття.

КАРДИНАЛ СЛІПИЙ В'ЯЗНЕМ ВАТИКАНУ — ПОВІДОМЛЯЄ ПРЕСОВА АҐЕНЦІЯ

Ватикан Місто. — Згідно з повідомленням аґенції Ассошієйтед Пресс, переданим з Ватикану, заповіджені відвідини Кардинала Иосифа Сліпого в ЗСА і в Канаді відкликано з остраху перед заворушеннями під час плянованого перебування Кардинала у Філядельфії. Секретар українського Ієрарха заявив у середу 26 травня, що Кардиналові відмовлено ще раніше дозволу на проведення цих відвідин, не зважаючи й на те, що він хотів їх відбути. „Кардинал був в'язнем у Совєтському Союзі — стверджує Монс. Іван Хома, — і, мабуть, виглядає, що вкінці залишиться в'язнем і у Ватикані". Речник пресового бюра Ватикану заявив однак, що відвідини анульовано в обличчі загрози агітації під час консекрації двох єпископів-помічників у Філядельфії. „Коли кардинала поінформовано про таку можливість, — заявив речник ватиканського пресового бюра, — він погодився відкликати свою поїздку". Пресова аґенція АП закінчила своє повідомлення з Ватикану інформацією, що „Кардинал Сліпий, якому дозволено виїхати із Совєтського Союзу після відбуття багатьох років ув'язнення, в сибірських таборах примусової праці, розійшовся правдоподібно з Папою Павлом VI у поглядах на справу наменування двох нових єпископів для українських діяспор ієцезій на Заході". Повідомлення АП про відкликання відвідин Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого було надруковане в багатьох американських газетах з дати 28 травня ц.р.

Американці відзначили День Пам'яті традиційними маніфестаціями й противоєнними демонстраціями

Ню Йорк. — Цього року в Дні Пам'яті Поляглих була дощова погода, і це спричинилося до того, що в традиційних маніфестаціях і походах брала участь менша, як звичайно, скільксть учасників. Цього року в Дні Пам'яті демонструвалися проти війни у В'єтнамі в деяких місцевостях, але і число демонстрантів було незначне, бо падав дощ. Маніфестації були поважні, їх організували військові ветерани, які очолювали походи під пам'ятники Невідомого Вояка й Моряка. В Ню Йорку не було політичних діячів на маніфестаціях, що підкреслив голова організації ветеранів Артур Ф. Семерад, кажучи, що це сталося тому, що цього року немає виборів. Майже в цілій країні падав дощ, і це зменшувало маніфестаційні виступи. Дощ мав вплив і на те, що цього року і протестаційні виступи проти війни були скромніші, як можна було сподіватися. Складаючи вінок перед пам'ятником Невідомого Вояка в Ню Йорку, голова організації ветеранів Семерад сказав, що досі 573.000 американців склали своє життя в дев'ятьох війнах, щоб збудувати барикаду проти ворогів ЗСА. В деяких місцевостях американські військові ветерани відмовилися маніфестувати спільно з тими, які протестують проти війни в Південно-східній Азії.

В Москві мають вибрати нового патріярха „Русской Православной Церкви"

Москва. — Започаткований тут в неділю 30 травня ц.р. надзвичайний Собор „Русской Православной Церкви" відкрито заявою льояльности у відношенні до совєтського режиму. Репрезентує ця Церква 40 мільйонів вірних. Синод має тривати чотири дні і на ньому має бути обраний новий патріярх, на місце померлого 17 квітня 1970 року 92-літнього патріярха Алексея, який керував „Русскою Православною Церковю" в тісній співпраці з керівниками Совєтського Союзу протягом 25 років. З добре поінформованих кіл висловлюють думку, що на нового патріярха буде обраний Митрополит Крутицький і Коломенський Пімен. Він має 60 років і був особа с спрйнятною для керівників партії й режиму. Він виконував патріярші функції тимчасово, з часу смерти патріярха Алексея. Одиноким суперником Пімена в кандидатурі на становище московського патріярха, є Митрополит Ленінградський і Новгородський Нікодим, який відбував багато поїздок за кордоном з метою поправити престиж „Русскої Православної Церкви" і репутацію совєтського режиму в ставленні до церкви й релігії. Протеж, його вважають надто молодим на це становище, бо він має всього 43 роки. Собор відбувається свої наради в Троїцько-Сергієвському монастирі в Загорську, на яких 40 миль на північ від Москви.

Головою відновленого Об'єднання Мистців Української Сцени зибрано Юрія Кононева

Глен Спей, Н. Й. — Головою відновленого в його 25-річчя Ор'єднання Мистців Української Сцени, ОМУС, на з'їзді працівників українського театру, що відбувався 29 - 31 травня 1971 р. на Оселі УРСоюзу „Верховина" одноголосно обрано кол. адміністратора театрів Тобілевича та „Заграви" в Зах. Україні, сотника Армії УНР і УГА п. Юрія Кононева. У старанно підготованому з'їзді взяли участь 84 актори і актриси, працівники театрів, опери, кіна та ін. споріднених видів мистецтва, в тому 6 осіб із Канади, а 21 особа виправдала листами і телефонами свою неприсутність. Працю з'їзду благословив Верховний Архиєпископ УКЦеркви Кардинал Иосиф Сліпий, о. протопресвітер Віталій Коваленко від УПЦеркви, а на бенкеті поблагословив учасників делегат з'їзду о. Степан Столярчук з Канади. Крім бенкету і двох забав, відбувся Мистецький вечір, на якому було вшановано Роковини Лесі Українки і Василя Стефаника; понад 350 осіб оглянули Виставку афіш українських театрів та рідкісних фотодокументів з життя українського театру в різні періоди і на різних землях. З'їзд закінчився словом голови Головної Управи ОМУС-у сотн. Юрія Кононева та відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна". В резолюціях учасники з'їзду виступили, між іншим точ..., з вимогою до окупаційної Москви звільнити з тюрем і кацетів усіх діячів української культури. Репортаж про перебіг цього, вже третього за свою історію, з'їзду буде поданий в Зах. Німеччині, з'їзду Об'єднання Мистців Української Сцени, ОМУС, буде поданий в наступних числах „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„День радіо" в СССР

Геніяльний винахід італійського інженера Марконі — радіо — швидко набрав прав світового громадянства. Радіо уможливило доступ до найширших мас людей. Нині й неграмотний пастух десь у Гімаляях може орієнтуватись у світових подіях, слухаючи радіопрограми доступною йому мовою. Про це знають і це використовують уряди всіх країн, а вже особливо в країнах комуністичної диктатури.

Поруч з усіма іншими видами інформації радіо в Совєтському Союзі удержавлене і вважається справою державної ваги. В Москві працює „Центральна радіостанція" СССР, що передає програми російською мовою, і їх можна почути в усіх кінцях червоної імперії. Коли взяти київське радіо й телевізію, то часто три четвертини всіх програм і передач є там не оригінальними, а надаваними з Москви. У „республіках" є свої радіокомітети, у районових центрах є свої радіовузли, а в будинках, особливо на селах — є власні „радіорепродуктори": з них люди чують лише те, що їм влучать десь у централі. Совєтське радіо, „день" якого щороку відзначається в місяці травні, ніколи не відзначалось цікавими програмами, винахідливістю, інформативністю, багатством тематики. Воно безнастанно передає програми про п'ятирічку, про виконання „державних норм", про „передовиків соціялістичної праці". Це суто казенне, партійне радіо, яке лише вряди-годи задля передишки дає кілька пісень чи музичних точок, щоб знову говорити про з'їзд комуністичної партії і т. п. На запити туристів про якість радіопрограм українського радіо всюди була та сама відповідь: „Нудота".

Трохи інакше складаються в Києві програми, що їх транслюють через Москву для українців, які живуть у вільному світі. Там більше пісень, музики, літературних передач, але все розраховане так, щоб врешті-решт також робити політичну пропаганду, щоб слухачі „повірили в комунізм". За слухання закордонного радіо в СССР можна потрапити до в'язниці: у світі неволі заборонено слухати правду. „День радіо" в СССР можна назвати більш влучно „Днем пропаганди".

ЗАМІСТЬ РЕДАКЦІЙНОЇ

Завжди актуальне

Вечоріє. Наче сизий
килим, тінь лягла на море,
а з-поза гори проміння
скісно в морі порина.

Золотистий шлях простягся
від тих морських хвиль рухливих
до верха гори Афона, —
під скалою море гра.

У печері в самім вході
згорблений сидить пустинник,
і письмо раз в раз читає,
і сльозами полива.

„Слухай, рідна Україна,
стара мати-жалібниця
голосом плачливим кличе
своє любеє дитя".

„Любеє, нема що мовить!
Що в найтяжчую годину
в непрозору люту скруту
свою матір покида!

„Що в засліпленню безумнім
сам лише спастися хоче,
а братів тривожних, бідних
без поради покида!

„І яке ж ти маєш право,
черепино недобита,
про своє спасення дбати
там, де гине міліон?

„Чи забув слова Христові.
„Добрий пастир власну душу
віддає за своє стадо'?
Ти хіба не пастир їх?

„Чи забув слова Христові:
Хто рече: кохаю Бога,
а не порятує брата,
той брехню на душу взяв.

„Адже ж за всі душі тії,
що там впадуть у зневір'ї,
а ти б їх піддержав — в тебе
Бог рахунку зажада.

„Адже ж ті твої чернечі
горді мрії про спасення
тут, далеко від спокуси, —
се ж спокуса, гріх тяжкий.

„Се не Божий шлях верстаєш,
а дияволові служиш,
майстру гордощів, що Богу
рівним бути забагав.

„Се не Божий шлях!
Таж навіть
якби в рай ти так дістався,
а твій рідний край і люд твій
на загибель би пішов, —

„адже ж рай тоді для тебе
пеклом стане! Сама думка:
„Я міг їх порятувати!"
тобі з неба зробить ад!"

(З поеми Івана Франка: „Іван Вишенський")

Панас Феденко

СКОРБНІ ДУМИ

II

Теж американський професор Г. Г. Фішер, співробітник Гувера, побувавши в Україні 1922 р. писав пізніше:

„Московський уряд не тільки не повідомив Американської Адміністрації Допомоги про ситуацію в Україні, як це той уряд учинив в справі значно дальших областей, і як він фактично перешкоджав всяко американцям нав'язати контакт з Україною. Москва на ділі замовчувала в своїй пресі голод на берегах Чорного моря." (H. H. Fisher, The Famine in Soviet Russia, Ню Йорк, 1927 р., стор. 252).

Проф. Фішер ствердив, що харчові продукти, привезені з Америки в Одесу та інші пристані на Чорному морі, були вантажені у вагони і їх везли через українську територію на Московщину, хоч в Південній Україні шалів лютий голод. Ця „голодова політика" Москви знищила мільйони української людности в 1922 р.

В 1932-33 роках Москва створила нову голодову катастрофу в Україні. 1932 р. в Україні був нормальний урожай, але голод 1933 року був тяжчий від катастрофи 1922 року. Голодна смерть шаліла на всій українській території, разом з Кубанською областю.

Про голод 1922 р. світ довідався (хоч спізнено), але Москва нею зорганізований голод в Україні 1933 року замовчує й досі. Закордонним журналістам і чужинцям взагалі в'їзд на територію України і Кубані був у той час заборонений.

В серпні 1933 року мені довелося виступити на міжнародній соціялістичній конференції в Парижі і я в промові звернув увагу на злочин народовбивства Москви, що виморювала українську людність голодом. Саме тоді зустрів я в Парижі подружжя американських українців Козаків. Пані Козак підписувалася „Олена Стебало". Обоє провідали влітї 1933 рідну околицю на Київщині. Оповідали про масове вимирання української людности від голоду, про людоїдство і трупоїдство. В їхньому селі Ростківці, — казали вони, — вмерло більше як 700 мешканців.

Я познайомив їх з учасниками Міжнародної Соціялістичної Конференції, і Козаки оповідали їм про жахливу катастрофу, в яку Москва кинула Україну. Люди вільних країн не могли собі уявити, що Москва вирішила так нищити українську націю: конфіскували всі харчові продукти в Україні, вивезла з нашого краю і цим засудила мільйони українців на голодну смерть.

Відомий журналіст В. Г. Чемберлен нагодою провідав Україну в 1933 р. Він ствердив, що в районі Полтави вимерло в той час 15% людности, а в районі Черкас — 30%. Голодну катастрофу України Чемберлен назвав „політичним голодом".

Скільки українців загинуло з голоду в 1933 р. ніхто з певністю не знає: матеріяли про той голод ще й досі заховані в московських архівах.

Наслідки виголоджування України в 1933 році знайшли свій вираз у числах перепису людности СССР в 1970 році. Як пише спеціяліст - демограф Б. Урланіс („Литературная Г а з ета", Москва, 28 квітня 1971 р.), в 1970 році кількість осіб у віці між 35-39 роком є менша на 2,4 мільйони, як порівняти з дальшою групою народжених.

Урланіс дає пояснення цього недобору: мовляв, то був наслідок „труднощів перебудови сільського господарства на соціялістичний лад". Про голод в Україні автор не згадує.

Не маємо змоги перевірити числа недобору (ненароджених), які подає Урланіс. Числами крутять совєтські специ від статистики „як циган сонцем"... Не знайдемо в пресі СССР згадки про голод, що скосив маси людности в Україні після другої світової війни р. 1946. Не згадують в СССР також і про примусове переселювання людности нашої із Західньої України в далекі області Північної Росії, Середньої Азії та Сибіру.

В пресі СССР не знайдете пояснення великої різниці в прирості людности окремих „національних республік". Зокрема промовчується систематична колонізація російським елементом неросійських територій. Колоніяльна політика так захоплює московських вождів, що вони не дбають за збільшення людности в чисто російських областях, занедбують їх господарський розвиток і колонізують російським елементом території неросійські.

Разючий приклад: за переписом з 1970 р. число українців від 1959 р. у всьому СССР виросло приблизно на три мільйони. Але в самій Україні прибуло росіян від 1959 р. до 1970 р. більше двох мільйонів.

Чи могли 7 мільйонів росіян від р. 1959 до 1970 р. дати потомство 2 мільйонам своєї породи? Ясна річ: тут іде колонізаційний потік чужої національности в Україну. Аджеж 32 мільйони українців з р. 1959 дали потомство тільки трьом мільйонам української людности, що живе в Україні (35.-284.000).

І нехай мені не кажуть новоспечені „совєтологи" на еміґрації, мовляв, нам треба помиритися з цим станом колонізації, е к ономічного визиску, політичного гноблення, бо „СССР міцний", а міжнародна ситуація нам не сприяє.

Так радили колись аполітичні „українофіли" еміґрантові Драгоманову, щоб він не виступав різко проти московського самодержавства, бо слід „поширити уряд з українством". Драгоманів відкинув цю „неполітичну політику" і вказував на

ТРЕБА ПОЧИНАТИ БУДОВУ ПІД ФУНДАМЕНТИ

Кілька днів тому зустрівся я з одним українцем і ми почали розмову на тему сучасних болючих проблем: зріст злочинности, як теж і сучасна американська молодь, серед якої виростає і виховується українська молодь. Він нарікав, що на перехресті, біля його дому, побудована телефонічна будка, біля якої збирається довговолоса, американська молодь, яка курить, галасує і робить різні бешкети. Що вона курить — нетрудно догадатися. Іноді до цієї будки підкрадається продавець наркотиків. Молодь ця — різного віку: від 12 до 18 років життя. Збирається вона переважно суботами — у вільний час від навчання і праці. Поліція іноді робить наскоки на ці зібрання, але це малощо допомагає. На мій запит співбесідник ствердив, що серед цих наркоманів є українські діти, які не відвідують шкіл українознавства й українських молодечих організацій, а вештаються в суботи по вулиці.

Коли я довідався, що син моїх знайомих українців вибув з української молодечої організації і погано вчиться в школі українознавства, порадив батькам допомогти в навчанні української мови, виписати дитячий журнал „Веселку" і деякі українські дитячі книжки, щоб зацікавити сина українською тематикою. Але батько скаржився завжди на свою убогість, хоча видатки на національне виховання сина були скромні.

В погоні за долярами, батьки кожного дня зранку йшли до праці і синок також нібито йшов до публічної школи вчитися. Але в в дійсності він вештався по вулиці. Батьки про це дуже пізно довідались і, щоб рятувати сина від деморалізації, віддали його до середньої, військової школи, в якій за навчання прийшлось батькам платити 4,200 дол. річно.

Коли після двох років навчання, я запитав батька про успіхи сина у тій військовій школі, то він висловив своє вдоволення, що його 8,400 дол. врятували сина.

Одначе радість батька була передчасна. Під час літніх вакацій, син сконтактувався з американськими „гіппі" і на початку 3-го року навчання під впливом ліберальних ідей втік з військової школи до батьків.

В цей час він виріс, фізично розвинувся і почував себе вже сильнішим і мудрішим від батька. Не слухав батькових порад і почав йому погрожувати. Для забезпечення себе перед погрозами сина — батькам треба було звернутись до поліції, вона його примістила в шпиталі для лікування від наркоманії.

Отже, не подбали батьки про національне і релігійне виховання свого сина з малих літ і пошкодували витратити на ту ціль малі кошти, то пізніше витратили на його порятунок стократь більше. Даремно.., порятунок був спізнений.

Богдан Гошовський у своїй статті, видрукованій у щоденнику „Америка" з 5-го квітня 1971 р. підкреслює, що, заснувавши Катедру Українознавства при Гарвардському університеті, ми виконали велике діло, але легковажимо справу виховання дітей від наймолодшого віку. Через відсутність фондів, багато творів працівників літератури для дітей і молоді не могли бути видруковані. На цьому потерпіли не тільки українські батьки, але й українська Церква і українська громада. Тому справам українських дитячих садків, школам українознавства і українським молодечим організаціям треба присвятити багато уваги. Конечно ще в цьому 1971 р. організувати 50 000-доляровий Фонд ОПЛДМ. Все свідоме українське громадянство, напевно, допоможе своїми щедрими пожертвами. Одначе для успіху справи треба негайно при Відділах УККА за участю СУА створити збіркові комісії, щоб організовано перевести збіркову акцію на місцях. В тій справі можуть допомогти нам українські церкви.

Коли охопимо національно - релігійним вихованням українських дітей від наймолодшого віку та зорганізуємо Фонд ОПЛДМ, то створимо фундамент, на якому сильно стоятиме Катедра Українознавства при Гарвардському університеті й інші українські організації.

Т. Тещук

билися проти Росії в двох польський приклад: поляки повстаннях (1831/31 і 1863/64) і хоч зазнали поразки, але мали більше прав у Росії, ніж українофіли, що хилили голови перед царським деспотизмом. В тій ситуації, яку Москва створила в Україні, не може бути примирення з режимом окупантів-народовбивників.

Твердження про надзвичайну міцність московського комуністичного режиму треба піддати критиці: ця тиранія перебуває в постійному страху перед кожним вільним словом, перед кожною вільною думкою, навіть перед ідеями, висловленими в літературній формі. Тому переслідують письменників і науковців, що мають самостійні погляди. Тому послали військо на Угорщину (1956 р.) і на Чехо - Словаччину (1968 р.), бо в цих країнах перемогла була ідея свободи, демократії.

Я глибоко переконаний, що українці на рідній землі „під московським караулом" не ждуть від українців у вільному світі „соглашательства" з каторжним комуністичним режимом, який нашому народові накинула Москва.

Завдання незалежних українців на чужині зберігати дух непримиренности супроти чужого режиму, що систематично підриває життьо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Мирослав Семчишин

ІВАН ВИШЕНСЬКИЙ

(У 350-ліття смерти)

350 років минає, коли на далекому Афоні, у Греції, в монастирі, на відлюдді, в осамітненій печері, помер чернець - аскет, великий богоугодник, палкий борець за українську православну віру, визначний полеміст у боротьбі з католицизмом свого часу і автор численних послань до українського народу — Іван Вишенський.

Про життя цієї оригінальної і заслуженої людини — ченця - письменника, полум'яного патріота українськоо православ'я ми багато не знаємо. Знаємо тільки, що походив він з містечка Судової Вишні (недалеко Львова), що народився в 1550 рр., що деякий час перебував на Волині, зокрема в Острозі, де й учився в Академії. Там, крім загальної освіти, набув о с новних знань зі св. Письма і ґрунтовно вивчив релігійну літературу.

Ще в молодості проявляються у нього аскетичні нахили, і він вступає до монастиря, спершу в Україні, а згодом залишає рідні землі і прибуває на славний цілою групою православних монастирів — Афон, де монахи вели строге аскетичне життя. Після кількох лів вертається в Україну, але, незадоволений її важким положенням, зокрема ж Української Православної Церкви, вертається на Афон і там насамоті, приблизно в 1620 р., вмирає у відлюдній печері на 60-му році свого трудолюбивого життя.

А часи, що їх переживала тоді Україна були трагічні. Після проголошення у 1596 р. Берестейської унії, яка була признана польською державною владою на місце вікового в українськім народі православ'я, Українська Православна Церква стала тепер забороненою і переслідуваною. П р а вославна Церква під польською займанщиною втратила свої громадські права, бо ці права перейшли тепер до уніятів, а православні єпископи, як от Львівський чи Перемиський були позбавлені своїх прав і привілеїв. Українці (як і білоруси) були за таких умовин приневолені витримати непосильну боротьбу за свою прадідню віру, що була в тих часах свідоцтвом їхньої окремішности та національної приналежности. І вони вступили в нерівний бій. Не зважаючи на великий занепад церковного життя в 16 ст., спричинений політикою польсько-королівського та шляхетського свавілля, в лоні Української Православної Церкви цього часу починає прокидатися дух боротьби. Почали прокидатися внутрішні сили, що вже в часі Берестейського Собору розпочали боротьбу за свою віру і народність. І тривала ця боротьба з різними вислідами майже повних двісті років, бо аж до часу падіння польської шляхетської держави, згодом розпарцельованої між Росію, Австрію і Прусію.

В ході цієї боротьби приймали активну участь присерковні православні братства і вірні - миряни та залишки тих панів - вельмож, що не перейшли тоді на католицизм - унію. Приймали в цій боротьбі участь за священні права народу також численні вчені, письменники духовного стану (полемісти), і в своїх численних творах доказували свою правду і змагались за неї.

Одним з таких найбільш визначних полемістів цього часу був саме Іван Вишенський. З далекого Афону він уважно стежив за тим, що ділялось на його далекій батьківщині. З часу, коли він залишив Україну, вона стала йому особливо дорогою. Він жадібно сприймав вісті з рідного краю, які приносили йому мандрівні черці і щиро болів долею свого народу і своєї переслідуваної Церкви. Він слухав трагічні розповіді про знущання шляхти, ксьондзів та єзуїтів над народом, а впарі з цим болів моральним упадком, в якому тоді в оцей критичний час, опинилась частина українського православного духовенства. І під впливом цих вісток він починає писати свої полемічні твори, і називає їх „Посланіями". В них пристрасно і гаряче закликає своїх земляків не кидати своєї прадідньої православної віри. Таких „Посланій", які здебільша поширювались в рукописах, написав він 20, адресуючи їх до тодішнього провідника і захисника православних українців — кн. Острозького, а теж до братств, до владик і загалу українського православного люду. Гострими дошкульними словами він докоряв православним владикам і священикам, що вони недостатньо дбають про свою паству, про звичайний простий люд, а зокрема, тим єпископам, що, завдяки переходові на унію, одержали кращі позиції і зажили в добробуті.

Таким чином І. Вишенський безкомпромісово виступав і проти гнобительської політики польської правлячої верхівки, проти тих українських вельмож та владик, що залишили народ на поталу або, часто проти його волі, окатоличували його.

Крім релігійної нетерпимости і завзятого релігійного фанатизму у „Посланіях" Вишенського слідна теж нетерпимість, а то й погорда до західньо-европейської освіти, до тих філософських течій, які тоді існували на Заході. Вихований на греко - православній філософії, він нехтував досягненнями західньоевропейської філософії взагалі, а в тому й тодішнього католицизму. У своїм християнськім простім розумінні він не йшов на ніякі компроміси. Він навіть п'ятнував деякі народні українські звичаї і обряди (як от ніч під Івана Купала), добачуючи в них залишки давнього погаства.

„Посланія" Вишенського робили на його сучасників велике враження. Великий мораліст приневолив земляків призадуматися і будив у них голос сумління. В його „Посланіях" чути постійно просьби, благання, мольби, а впарі з цим напімнення, погрози, картання, і цим вони (послання) підносять їх автора до ролі якогось старозавітнього пророка.

Є чимало студій та наукових праць, присвячених велетенській постаті Івана Вишенського і тим важким часам, які переживала тоді країна. М. Грушевський називає його предтечею Григорія Сковороди і Шевченка. А Франко присвятив йому не тільки дуже цінну наукову працю, але й віодбразив нам постать ченця Івана на Афоні у своїй чудовій поемі „Іван Вишенський".

Лука Луців

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК У КРИТИЦІ

(13)

Генеза песимізму, на думку Івченка, загальнолюдська: „Це постійне відчування хаосу, що живе в глибині будови всього життя на землі, а тим більш і людського життя". І трагедія людства полягає в тому, що воно відчуває цей хаос у своїй душі, але не може перемогти його, не може злагодити, підпорядкувати його своїм законам. Тому то й соціяльне життя як прояв цього внутрішнього хаосу так гнітить люд, отрою́є його безвольним, пасивним. Як про це говорить і сам письменник в новелі „Дорога": „Вбиті по коліна в землю, вони в безтямній многості падали і здоймалися. Чорними долонями стручували піт з чола і великими руками ловилися землі . . . Страшними лицями обернені до неба, як морем голов до моря зір. Земля стогнала під ударами їх серць" (192).

Навівши уривок з „Дороги", Івченко пише: „Ось звідки той глибокий безнадійний песимізм, що насичує всі твори Стефаникові. І тут починається справжня глибока трагедія письменника. Два світи — світ хаосу, чорної машини, що прокльоном стогне, світ людський — по другий бік біла радісна земля з її стихійними біологічними законами. Обидва ці світи — непереможні, повновладні й гостро протилежні.

Як їх помирити? Очевидно тільки ствердженням одного з них, — мабуть позитивного білого світу законів землі" (182). На думку Івченка Стефаник розв'язав цю проблему так, як її розв'язує український нарід:

„Наш нарід йшов від віків до злагодження свого життя з життям землі та її стихійно-біологічними законами", хоч „хаос, безладдя, невпорядкованість соціяльна завжди одпихали наш нарід від цього життя, злагодження з природою" (193).

Івченко думає, що Стефаник розв'язав це питання словами героя свого твору — діда Семена, з „Вона — земля".

— Наше діло з землею, пустиш єї, то пропадеш, тримаєш єї, то вона всю силу з тебе вігортає, вічерпує долонями твою душу, ти припадаєш до неї, горбиш-си, вона жили вісотує, а за те у тебе отари, та та стада, та стоги. Івона за твою силу дає тобі повну хату дітей і внуків, що регочут-си, як срібні дзвінки, і червоніють, як калина.

М. Івченко знав, що Стефаникова розв'язка життєвих проблем була „чужа революційному суспільству". Те „революційне" суспільство знищило Івченка кілька років пізніше, коли панівна Москва брутально нищила „біологічні процеси" життя на українській землі, про які писав Івченко в 1926 р., не знаючи ще тоді плянів Сталіна. Москва була б знищила тоді і Стефаника, коли б він був послухав запрошення та приїхав на Україну під час українізації. Москва знищила всіх звеличників Стефаника з Григорієм Косинкою на чолі, і про це там тепер навіть не згадується, хоч величається там Стефаника, про якого також мовчали тоді, коли московські кати бенкетували в Україні в 30-их роках . . .

М Івченко вбачав в героях новелі „Вона — земля" в дідах Семені і Данилі „символ нашого культурного відродження" („Україна", ст. 196), та це досі не сталося, бо російський окупант України русифікує нашу країну і не допускає до „нашого великого культурного ренесансу", про який мріяв М. Івченко.

В книжці „Стефаник у критиці" — нема згадки про Івченка, немає також уривків із статті *Миколи Зерова* (1890 — 1941), який надрукував був цікаву розвідку „Марко Черемшина і галицька проза" ще в 1920-их роках, і які передруковано в книзі „До джерел" в „Українськім Видавництві", Краків — Львів, 1942, (про Стефаника ст. 187-217).

М. Зеров, на основі аналізи творів Л. Мартовича, М. Черемшини і В. Стефаника вияснив справу так званої „покутської", чи „Стефаникової школи", про яку вперше писав С. Єфремов в „Історії українського письменства" і що пізніше повторювали деякі критики. Зеров писав: „Не називаймо Стефаника, Мартовича, Черемшину „школою", бо в поняття школи входить образ головного мистця і кількох його мистецьких підголосків але не біймося говорити про окрему групу письменників, бо всіх їх трьох в'яже особиста приязнь, однаковість походження, та певна спільність розлитої по творах ідейної атмосфери" („До джерел", стор. 191).

Колишній вояк УСС *Андрій Бабюк* (1897-1937) — літературний псевдонім *Мирослав Ірчан*, після закінчення світової війни виїхав до Канади, де в 1924 р. влаштував 25-літній ювілей виходу першої Стефаникової книжки та писав про Стефаника в канадійських часописах. Стефаник писав листа Ірчанові в справі того ювілею 10 вересня згаданого року. В ювілейній статті в журналі „Робітниця" (1924, ч. 19) Ірчан писав, що Стефаника, як „письменника шанують і високо цінять навіть ті, яким горе й нужда бідного народу чужі, і пошана таких людей до Стефаника є більше не за зміст його творів, а за мистецьке викінчення. Але свідомі працюючі маси сміло можуть гордитися письменником Стефаником і гордо можуть казати: він наш!" („Стефаник у критиці", ст. 179).

СКОРБНІ ДУМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ву силу нашого народу і прямує зробити нашу землю не нашою насиланням колоністів в Україну.

Згадую при цій нагоді слова одного українського патріота з доби Руїни в 17-му віці, котрий в тих надміру тяжких обставинах писав про „Матку погибающу Україну" і присягався: „Якщо забуду тебе, Єрусалиме, то нехай відсохне десниця моя"... В той час Київ був в очах освічених українців „Новим Єрусалимом, Новим Сіоном". І тепер, після національних катастроф, після мільйонових втрат з злочинної волі Москви, тим міцніше мусить бути у нас прямування до мети, достойного вільного народу: жити на власній землі, за свою волю.

Імперії творилися і розпадалися. Прийде час руїни і для московських „послідніх імперіялістів", як назвав Молотова з товариством соціялістичний міністер Великобританії Ернест Бевін в 1947 році.

І нехай не ображуються міністри й дипломати такі, як Дін Раск або Джордж Кеннан, оборонці цілости й недоторканости народовбивчої Російської імперії. Вони співчували й помагали народам імперій — британської і французької в їх боротьбі за незалежність. Але їхній антиімперіялізм і антиколоніялізм згас при зустрічі з російським людожерним молохом — імперією.

Переживши тяжкі іспити в минулих століттях і особливо зорганізоване Москвою винищування нашого народу в 20 віці, українці будуть шукати шляху позбутися опіки „старшого брата", в які привабні шати не вдягалася б Російська імперія. Для української нації перебування під владою Росії було і є „пропащим часом під московським царством" (це назва книжки Михайла Драгоманова). Ідею незалежної України записано в договорі між урядом Швеції і України в жовтні 1657 року, що Україна є "gens libera, nulli subiecta" — нарід вільний, нікому не підлеглий. (Архив Юго - Западной России, ч. III, том 6, Київ, 1908 р.). Ця ідея житиме і в слушний час стане реальною. Не вгашаймо духа!

Ґ. Гусака переобрано на першого секретаря чехословацької компартії, до ЦК КПЧ увійшов також і Василь Білак

Прага. — Під час заключної сесії 14-го з'їзду Комуністичної партії Чехо-Словаччини, в суботу 29 травня ц. р., проведено „вибори" нового Центрального Комітету цієї партії і його президії. У висліді цих виборів на першого секретаря ЦК КПЧ, тобто на провідника партії, був переобраний Ґустав Гусак, поставлений на це становище на вимогу Москви зараз після окупації Чехо-Словаччини. У з'їзді брало участь яких 1,200 делегатів. Промовляючи до них, Гусак запевнював, що партія докладе всіх зусиль, щоб не повторилися затії „правих ревізіоністів" і що ніхто й ніколи „не зірве наших взаємин і співпраці з Совєтським Союзом". Водночас із цим Гусак дякував присутньому протягом усього часу тривання з'їзду генеральному секретареві КПСС Л. Брежнєву за те, що Совєтський Союз „врятував Чехо-Словаччину від внутрішніх і зовнішніх загроз імперіялізму". На кінцевих сесіях з'їзду, крім Брежнєва, були присутні також керівники комуністичних партій Польщі, Угорщини, Східньої Німеччини і Болгарії, між ними Едвард Ґерек з Польщі та Янош Кадар з Угорщини. З'їзд обрав 115-особовий Центральний комітет на місце дотеперішнього, який складався із 132 членів, і був за останні роки проріджений внаслідок „вичищення" з нього прихильників реформ Александра Дубчека. Із старого складу ЦК з часів Новотного 1966 р. залишилося в ньому всього 26 членів. До обраної на з'їзді ЦК президії увійшло, крім Гусака ще 10 осіб: Людвік Свобода — президент ЧССР, Василь Білак — „українець" із Словаччини, один із головних спричинників совєтської інвазії, Петер Колотка, Карель Гофман, Альойс Індра — однодумець Білака, Антонін Капек, Йозеф Кемпни, Йозеф Корчак, Йозеф Ленарт і Любомір Струґаль.

„КАМІННИЙ ГОСПОДАР" У МОСКВІ

Київський російський театр ім. Лесі Українки прибув до Москви, де покаже декілька російських п'єс та українську, в перекладі на російську, під наг. „Є така партія" Ричади — славослення комунізму. Московські „Ізвєстія" з 16 травня повідомляли, що той театр покаже на відзначення 100-річчя з дня народження Лесі Українки її п'єсу „Каменный властелин" — „Камінний господар", в перекладі на російську мову; автора перекладу не зазначено.

Українські Громади в Південній Америці гостили професора Ярослава Рудницького

Відвідинами двох університетів, наукових закладів і Національної Бібліотеки в Ріо де Жанейро, проф. Ярослав Рудницький із Канади закінчив дня 8-го травня ц. р. свою студійну подорож по Південній Америці, що тривала від 19-го квітня й вела через такі міста як Каракас у Венесуелі (19 - 24 квітня), Буенос Айрес і Бepіссо 24 квітня - 3 травня, Куритиба, Прудентополіс та Ріо де Жанейро в Бразилії (3 - 9 травня). Крім праці в університетах, державних бібліотеках та в участи у відкриттю Інституту Совєтознавства в університеті Буенос Айреса з доповіддю про лінґвіцид в СССР, в еспанській мові (30 квітня), проф. Я. Рудницький мав низку зустрічей з українськими громадянами в поодиноких осередках українського поселення й дав низку доповідей про Лесю Українку, про ювілей УВУ, про справи українського самозбереження — й двомовности та відбув низку нарад з представниками українського культурно - наукового життя поселенчих громад в Південній Америці, де сердечно вітали українського науковця з Канади, а шкільна молодь у Прудентополі вшанувала його відвідини концертом-академією, що відбулася дня 5-го травня в Колеґії Отців Василіян в згаданому місті.

В загальному поїздка професора Рудницького знайшла належний відгомін не лише українських скупчень а також і в пресі та в наукових колах столиць поодиноких держав, які обширно звітували про виступи проф. Я. Рудницького, висловлюючи побажання, щоб інші видатні українські науковці відбували подібні поїздки по Латинській Америці, затіснюючи цим постійний зв'язок між українською еміґрацією на міжнародному континенті, яка загально нараховує понад два мільйони українців.

Треба сподіватися, що такі побажання найдуть доцільність та потребу таких поїздок на ширшу скалю а Секретаріят СКВУ дасть тій справі належну підтримку та координацію, щоб такі поїздки були своєчасно проголошені, що дасть запоруку їх успіху.

(М. Д.)

Український композитор на вшануванні пам'яті білоруського композитора М. Куліковіча

Чикаго. — Білоруський журнал під назвою „Божым Шляхам" в ч. 1/1971, який виходить у Лондоні, опублікував довшу вістку д-ра В. Рамука про концерт, який відбувся в Чикаґо для вшанування пам'яті померлого в ЗСА видатного білоруського композитора проф. М. Куліковича, автора національних білоруських опер до лібретт поетки Натальї Арсєньєвої: „Князь Чародій Полоцький", „Катерина", „Лісове Озеро", оперети „У вирій" та багатьох хорових, сольових і оркестрових творів з виразним національним звучанням. На концерті була поетка і драматург п-і Наталья Арсєньєва з Ню Йорку. Про композитора доповів музиколог Юрко Мазур, назвавши сл. п. М. Куліковіча „білоруським Чайковським". Твори композитора, в тому „Білоруську фантазію ч. 1", уривок з опери „Князь Чародій Полоцький", пісню „О, Беларусь, мая шыпшына" й багато ін. виконували: Ірина Мароз, Вера Рамук, Вера Артон, Вера Сажич, Н. Граде-Куліковіч, тенор польського походження С. Віцік, пяніст С. Ноцек, оркестра під диригуванням п. Ліщонка з Оттави, з Канади, та ін. Окремо згадано в журналі про виступ українського композитора і пяніста Василя Шутя: „На особливу увагу заслужив виступ відомого композитора Василя Шутя, українця з Чикаґа. Він виконав на фортеп'яні власний твір „Суд над козаком", присвячений пам'яті проф. Куліковіча, якого знав впродовж багатьох років. Цей твір, сказано в журналі, — передав глибокий драматизм — змагання козака за незалежність".

Злочинець дістав півмільйона долярів за неіснуючу бомбу

Сідней. — Австралійська летунська компанія „Квантас" виплатила підступному невідомому злочинцеві 560 тисяч долярів, щоб тільки уникнути авіяційної катастрофи внаслідок нібито підкладеної бомби. Злочинець повідомив телефоном, що він підклав дві бомби: одну на летовищі в Сіднеї, яку й знайшла поліція, а другу — на літаку із 128 людьми, що летіли до Гон Конґу. В записці, знайденій при бомбі на летовищі, він повідомив, що дасть пораду, як знешкодити бомбу на літаку, коли негайно одержить гроші. Компанія швидко передала вимагану суму молодому чоловікові у винайнятому авті, а через кілька хвилин по телефону було сказано, що жадної бомби на літаку немає. Літак обшукали й бомби не було. Поліція розшукує злочинця.

Міні гостро критикує економічну політику Уряду

Ню Йорк. — Джордж Міні, голова Американської Федерації Праці - Конґресу Індустрійних Організацій, що об'єднують 13,000,000 робітників, гостро виступив проти намагань Уряду вмішуватися до переговорів про відновлення контрактів та ставати по боці підприємців проти робітничих спілок. Міні критикував Президентову Раду Економічних Дорадників, яка спричинила теперішній нелад в економіці ЗСА. Зокрема Міні критикував колишнього президентового дорадника і теперішнього голову Федеральної Резервової Ради д-ра Артура Ф. Бирнса, пляни якого довели до господарської рецесії. Міні твердив, що члени Ради Економічних Дорадників вмішуватимуться до переговорів спілки сталеварів з власниками сталеварень, які мають зачатися незабаром, та будуть підтримувати власників сталеварень. На думку Міні Бирнс хотів би, щоб нові контракти вирішували не переговори між заінтересованими сторонами, тільки третейські суди, але зорганізоване робітництво не дасть себе застрашити і користатиме з права страйку, коли зайде така потреба.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ПОВІДОМИВ, що він плянує переводити тести всіх тих вояків, які будуть звільнювані з військової служби, щоб ствердити, чи вони не є налоговими наркоманами. Якщо виявиться, що вони вживали наркотиків, то вони зможуть лікуватися на державний кошт у шпиталях, призначених для ветеранів.

КОДЕКС ЕТИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

схвалений Другим З'їздом Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в Торонті 5 і 6 листопада 1966

Український журналіст, без уваги на те, де він живе та в яких обставинах працює, повинен вважати себе органічною складовою частиною великої міжнародної спільноти журналістів, першим головним обов'язком яких є правдиво, об'єктивно і вповні інформувати читачів і суспільність та з'ясовувати й коментувати події виключно на базі перевірених фактів та згідно зі своїм найкращим знанням, своєю совістю та своїми переконаннями.

Мавши на увазі факт, що в сучасній окупованій Україні преса й журналістика, як і все життя поневоленого народу, всеціло підпорядковані тоталітарному окупаційному режимові та змушені служити виключно його злочинним цілям та інтересам, український журналіст у вільному світі є головним виразником вільної української преси. В таких обставинах український журналіст у вільному світі має виконувати не тільки завдання всіх професійних журналістів у широкому світі, але має ще окрему, історичну місію поширювати правду про Україну, обороняти права української нації на рідну, ні від кого незалежну народоправну державу, плекати й розвивати українські національно-політичні й культурні традиції, розвивати й поглиблювати українську політичну думку та підтримувати всі почини, що сприяють політичному, культурному й економічному організаційному розвиткові української громади у вільному світі. Тим то український журналіст у вільному світі є не тільки виконавцем своєї професії, але рівночасно й оборонцем прав свого поневоленого народу, отже й українським громадсько-політичним діячем. Це накладає на нього подвійний обов'язок зберігати у виконуванні журналістичної професії засади етики й громадської моралі та як журналіст-публіцист і людина поводитись так, щоб серед своїх і чужих викликати пошану до себе та української журналістики.

Українська преса в ЗСА і Канаді користається повною свободою друкованого слова, ґарантованою конституціями і законами цих країн. У цих ідеальних умовинах виконування своєї професії український журналіст зобов'язаний з власної і непримушеної волі респектувати й підтримувати конституційно-народоправний устрій цих держав та ставитись льояльно до їх установ, зберігаючи та виконуючи при цьому право і обов'язок з'ясовувати своїм читачам урядову політику цих країн на базі практичної аналізи та крізь призму не тільки державних інтересів ЗСА і Канади, але й ідеалів та змагань України й українського народу.

Щоб могти успішно виконувати ці свої професійні завдання та окрему місію вільної української преси, український журналіст у своїй праці повинен керуватися такими основними етичними засадами:

1. Підставою журналістичної праці є повне і беззастережне пошанування правди. Правда мусить лежати в основі всіх інформацій і всіх тверджень. Поширювання вісток чи тверджень, не опертих на безперечних фактах, подавання здогадів і гіпотез за факти, базування висновків та, зокрема, закидів і обвинувачень на здогадах або неперевірених фактах суперечить основній засаді журналістичної етики.

2. Етичне відношення жураліста до правди повинно проявлятися в його готовості змінити свою думку та одверто признатись до помилки, якщо така трапиться. Журналіст повинен бути відважний і твердий у своїх поглядах і переконаннях, але водночас має уважно й об'єктивно та без будь-яких упереджень вислухувати другу сторону і признавати доказану фактами правдивість чужих арґументів.

3. До основних етичних засад журналіста належить докладність, дбайливість і добра воля як у збиранні і передачі вісток, так і в коментуванні та вияснюванні подій, при чому думка про загальне добро завжди мусить мати перевагу над інтересами одиниць чи груп.

4. У виконуванні своєї професії журналіст завжди повинен змагати до найвищої компетентности і знання справи та виявляти такт і зрозуміння у відношенні до інших. А тому, що професія українського журналіста тісно пов'язана з ідеями й ідеалами української визвольної проблематики та обороною української правди, український журналіст повинен відзначитись та виявляти прикладну ідейність і некорисливість.

5. Журналіст зловжив би своєю професією, якщо писав би проти власного знання фактів і проти власних переконань тако ж годі, якщо від нього вимагали б цього його працедавці чи керівники його політично-партійного проводу.

6. Добра воля, подібно як і правда, мусить бути основою журналістичної праці. Передача вісток чи їх коментування із свідомою злонамірeністю є порушенням журналістичної етики.

7. Подаючи вістки чи коментарі вповні з інших друкованих джерел, треба обов'язково відкликатись на їх джерело. Повний передрук вістки чи статті без подання їх первісного джерела є так само неетичним, як присвоєння чужої власности.

8. Журналіст має право і обов'язок обороняти свої погляди та піддавати під сумнів і полемізувати із поглядами суперечними. Але в полеміці журналіст зобов'язаний не тільки до максимальної об'єктивности, але й джентелменства. Він грубо порушив би журналістичну етику та зловжив би своєю професією, якщо промовчував би факти чи перекручував правду для оборони своїх поглядів.

9. Критика подій, явищ і поглядів так само належить до журналістичної професії, як інформування про них. Але кожна така критика мусить бути базована тільки на правді і фактах та мати на увазі цілість української правди і добро всієї української спільноти. У критиці, як і полеміці, треба зберігати спокійний тон, вистерігатись образливих висловів та виявляти максимальну добру волю. Пишучи про рідні установи й організації, можна і треба їх критикувати, коли є до цього причина, мавши на увазі, що конструктивна критика є основним привілеєм вільного суспільства та передумовою його розвитку. Але в такій, як і кожній критиці треба відкликатись на дійсні, перевірені факти та мати на увазі добро і покращання цих установ, але не їх упадок чи тільки критику для критики. В полеміці з іншими думками і поглядами треба обов'язково в цілості наводити текст того вислову, до якого полеміка відноситься. Було б порушенням журалістичної етики лаяти, дискримінувати чи відсуджувати від чести особу чи групи осіб тільки за те, що вони мають і висловлюють інші погляди. Кожна людина має право на власний погляд, а помилятись є людським. Добра практика журналістичної професії вимагає, щоб всі матеріяли із закидами та критикою були підписані дійсним прізвищем чи відомим професійним псевдо — або криптонімом автора.

10. Український журналіст повинен давати приклад політичної й товариської культури, яка наказує стосувати в політичному і громадському житті „чесну гру" та не переносити громадсько-політичних суперечностей і розбіжностей думок на приватний і персональний ґрунт.

11. Для збереження взаємної пошани в українському журналістичному світі не годиться писати легковажно або принизливо про конкуренційні часописи та їх редакторів, але треба виявляти у відношенні до них такі саме джентелменство і толерантність як ми бажали б, щоб вони виявляли у відношенні до нас.

12. Виконування журналістичної професії накладає великі обов'язки і відповідальність, але й дає великі привілеї. Було б неетично використовувати ці привілеї для особистих, родинних чи групових і партійних та інших цілей і користей, не зв'язаних безпосередньо із добрим виконуванням журналістичної професії.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА КОРПОРАЦІЯ для відзначення 200-річчя самостійности ЗСА заявляє, що вона хоче, щоб Філядельфія була господарем Міжнародної Виставки в 1976 році. За те, щоб влаштовувати Виставку, голосували 25 членів Корпорації, а проти були тільки 4 голоси. Таке рішення тим дивніше, що три тижні тому Корпорація залишила була плян влаштовувати виставку, з огляду на брак фондів. Майже всі члени Корпорації оплесками прийняли ухвалу про Ярмарок - Виставку, але голова соціяльної опіки в негритянському районі Джейн Томас заявила, що призначених 555 мільйонів дол. на виставку було б корисніше призначити на допомогу безробітним та на інші громадські цілі.

КУБИНСЬКИЙ ПОЕТ ГЕРБЕРТО ПАДІЛЛЯ НАЗВАВ 60 західніх інтелектуалів, які виступили з прилюдним листом в його обороні від переслідувань режимом Кастра, „цинічними ворогами соціялізму". Паділля в своїх поезіях почав з 1968 року критикувати режим Кастра, який він раніше дуже підтримував. За це його заарештували й незабаром випустили, а тепер він, написавши покаянну заяву до Кастра, лає своїх оборонців — між ними й Жан Поля Сартра та ін., колишніх прихильників „соціялістичної революції на Кубі", які розчарувалися у вислідах тієї „революції".

ДВА РЕСПУБЛІКАНСЬКІ КОНҐРЕСМЕНИ зі стейту Огайо Кларенс Е. Ніллер і Френк Т. Бав внесли в Конгресі законопроєкт, згідно з яким було б державним злочином виставляти прапори В'єтконгу або Північного В'єтнаму, коли ЗСА ведуть війну у Південно - Східній Азії.

МИ Є МОЛОДЬ УКРАЇНСЬКА!

Під таким кличем відбувся концерт Юного Хору в суботу 24-го квітня в авдиторії школи св. о. Николая, в Чикаго.

Юний Хор! Вже сама назва нас тішить, бо це ж наші українські діти, учні нижчих і середніх шкіл, зорганізовані при парафії св. о. Николая.

Точно в год. 7-ій вечора на тлі гуцульської картини глядачі побачили стилево опрацьовані гуцульські строї: личаки, капчурі, запаски, киптарі і сорочки (всі строї однакові), барвисті стрічки й червоні маки, зпоміж них засяли дитячі очі й від цілого того гурту передалася на залю весела й тепла усмішка - приявним стало радісно й відрадно.

Своїм концертом відзначив цей день Юний Хор першу річницю свого існування й одночасно день ім'янин Чикаґського Владики, Їх Ексцеленції Кир Ярослава, якому був присвячений цілий концерт.

По вступнім слові й побажаннях для Владики—опікуна хору на залю понеслись слова пісні; „Ми є молодь українська, ми степів широких цвіт". Цими словами зложила молодь справжній вінок радости своїм батькам, бо як довго від нашої молоді лине українська пісня, як довго живе серед неї українське слово, так довго в ній і ми будемо жити.

Хорові пісні переплітувано хороводами, гаїлками й віршами Лесі Українки, щоб теж підкреслити сторіччя її народження. Це був наглядний доказ великого вкладу праці—Слави Проців, учительки школи св. о. Николая.

В другій частині концерту, виступив хор у супроводі гітар під орудою Ганусі Мрищук, абсольвентки кляси диригентури в Норт Істерн Коледжі. Пісня Майбороди: „Рідна Мати Моя", була присвячена матер'ям з нагоди надходячого Дня Матері.

Танцюристи, яких інструктор є Міра Ганкевич виконали верховину, коломийку і опришків, де топірці увихались як у справжніх опришків.

Організатором і цілим промотором цієї, тепер значно побільшеної, мистецької групи молоді під назвою Юний Хор є Ярослава Проців, що почавши працю з 18-ма членами цього хору, в короткім часі довела його до числа 81 осіб. В міжчасі приєднались до співпраці: Г. Мрищук і М. Ганкевич, а адміністратуру цілого юного мистецького збору перейняла М. Лисейко. Духовним провідником хору є о. Василь Білинський.

Хай юні виконавці гарною своєю піснею: „Ми — українська молодь" дадуть і в майбутньому приклад не тільки своєму довкіллі, але й усім іншим українським збірнотам.

Паням Проців, Мрищук, Ганкевич, Лисейко і всім, що причинились до підготови цього концерту, належиться справжнє признання і подяка, особливо від нас родичів. Вони зуміли защіпити молоді іскру любови до української пісні й культури і вона в них напевно не згасне, а загориться ще більшим полум'ям.

Калина Дрогомирецька

Доповідь про рідну мову

Управа 83-го Відділу СУА в Ню Йорку запросила 16-го лютого 1971 р. Любу Галібей з доповіддю: „Вплив знання і вживання української мови в родинному житті на поступ дітвори в науці. Голова Відділу Марія Мороз представила п-ню мґр Галібей, що вона має закінчені студії „кум лявде" в Сітон Гол Університеті. В 1969 р. здобула магістерський ступінь і здала державний іспит „Тічерс Сертифікет", який уповажнив її вчити в цілій системі публічних шкіл.

Доповідь Л. Галібей в основному будувала на університецькій праці на Стейтовому Коледжі в Джерзі Сиpті, для якої провадила досліди над двома групами дітей тієї самої кляси української парохіяльної школи в Джерзі Сиpті. 12-ро дітей першої групи були з домів, де українська мова є розговірна. Других 12-ро дітей-були одномовні, не маючи знання української мови. Обидві групи були на рівному інтелектуальному рівні, тобто мали такий самий „Ай кю" рівень. Бадання рівня інтеліґенції переведено в першій і четвертій клясі, а до іспиту знання англійської мови було вжито в 5-ій клясі т. зв „Каліфорнія Рідінґ Тест Форм 3".

Висліди студії виказали, що позем володіння англійською мовою був індентичний в обох групах. Л. Галібей прийшла до висновку, що хоча в початкуючих клясах діти, які не говорять англійською мовою дома мають труднощі в англійській мові в школі, проте коли дійдуть до 5-ої кляси їхні труднощі затираються, бо вони до того часу надоложили свої браки, а зате знання української мови починає їм давати „ширший діяпазон культури", який більшим темпом розвивається в середній школі й на університеті, коли показується, що такі діти мають багато кращі успіхи у науці. Л. Галібей покликалася на ряд американських вчених, які займалися проблемами двомовности дітей і позитивно висловилися до потреби двомовности дітей і впливу двомовности на успіхи в школі і в пізнішому житті людини. Вона висловила глибокий докір батькам, які занедбують українську мову дома, затрачуючи для української етнічної групи потенціяльно цінні одиниці.

Після доповіді відбулася дискусія. На питання, чи більше дівчат є здібних до мов, Л. Галібей відповіла, що з її досвіду однакове число хлопців і дівчат є здібні до мов. На питання чому українські діти так залюбки говорять англійською мовою між собою, прелеґентка відповіла що дітям імпонує щось ново-набуте. Дитина з часом перейде ту фазу і вернеться до української мови, вона не забуде цього що навчилася змалку. На питання чи справді „Ай кю" відіграє таку велику ролю в оцінці дитини в школі, відповідь була, що „Ай кю" є найважливішим мірилом, після якого дитину можуть опридiлювати до певної кляси, вищої чи нищої. „Ай кю"-це мірило, яке віддзеркалює культурне оточення і яке можна змінити-підбити. Доповідачка подала приклад ідентичних близнюків, які були виховані в інших культурних окруженях. Дитина вихована в менше інтелектуально сприятливій хаті, буде мати менший рівень „Ай кю", але якщо її дати в краще сприятливе оточення, вона може підбити свій „Ай кю". Вона підкреслила, що важлива є теж мотивація дитини в здобутті знання. Нераз трапляються діти з менш фортунних домів, що здобувають кращі осяги в науці, як діти з інтеліґентніших родин. На питання чи вона погоджується з методами виховання в парохіяльних школах, де дисципліна стоїть на першому місці і чи ця дисципліна є несприятлива для вільного розвитку індивідуальности дитини, прелеґентка відповіла, що вона не може зайняти об'єктивного становища до цього питання, але заявила, що вона зустрічалася і навіть з більш суворою дисципліною в публічній школі-де все можна покликати завжди присутнього поліціянта.

Присутні розійшлись домів задоволені з цікавої доповіді прелеґентки.

Зірка Маланчук Галів

СТРИБКОВИЙ РЕКОРД УКРАЇНИ

На Центральному Стадіоні в Києві відбулися спортивні змагання із стрибків угору та бігів. Чемпіон Европи, Киянин Валерій Борзов, пробіг 200 метрів за 20,9 секунди. Рекорд стрибка у височінь отримав за собою рекордсмен світу Валерій Брюмель: 218 сантіметрів. 18-тирічний студент Київського Інституту народного господарства Вячеслав Гох скочив на висоту в 215 сантиметрів — такої височини досяг лише В. Брюмель у 18-річному віці.

УКРАЇНСЬКЕ САН ПАВЛЬО

Куритиба, Бразилія. — Українська громада у м. Сан Павльо відзначила в квітні ц. р. день народження посолки Дулсе Салес Куня Брага, голови Українсько - Бразилійського Об'єднання. У червні ця громада вшанує, без різниці віроісповідання, 50-ліття з часу створення національної Української Автокефальної Православної Церкви в золотоверхому Києві, бажаючи вірним УАПЦ за кордоном витривалости й відданости рідній Церкві. Також на червень заплянувано святкування Акту 30-го червня у Львові 1941 року. Українське жіноцтво підготовляється до вшанування роковин Лесі Українки.

ВИСТАВКА РОБІТ ДЕКОРАТОРА

Унікальна виставка відкрилась у Києві, в залі Спілки художників УССР. На ній показано 60 макетів, фотознімків, ескізів, театральних костюмів, що їх проєктував і виконував майстер української театральної декорації Гр. Цапко впродовж 50 років праці. Він дав ескізи декорацій і костюмів до багатьох вистав, у тому „Наймички" Вериківського, „Глитай або ж павук" Кропивницького, „Доля поета" Голованівського, „Дами з камеліями" Дюма та багато ін. Мистець Григорій Цапко точно відтворив багато української народної ноші з різних часів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 13-го ЧЕРВНЯ 1971 р.

МОНЕССЕН, Па. Місячні збори 338-го Відділу о год. 1-ій попол. в Українській Залі на 2-ій вул., 213 Скуммекер Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

З життя українців у Ровд Айленд

День 9-го травня ц. р. в українсько-католицькій громаді згуртованій при церкві св. Михаїла, одинокій на цілий Стейт Ровд Айленд, був святочним днем зустрічі-розкинених по різних віддалях українських родин. Притокою зустрічі було закінчення однотижневої місії та День Матері. Обі нагоди тісно в'язалися з громадським життям нашої національної спільноти всіх прошарків віку.

Після Служби Божої і після місійного Благословення перейшли парохіяни до відновленої і передекорованої парохіяльної залі, де вже були приготовані, було накриті столи, для спільного парафіяльного обіду, щоб вшанувати матерів в їхньому роковому Дні.

Святкування почались старанно виконаними сценічними точками розривкового репертуару і в тому брали участь виконавці різного віку. Відкрив свято та привітав матерів словом, учник Андрій Коропей, наймолодші виконали збірну деклямацію та хорові точки. Виконавцями були: Ліда і Дана Вучинські, Ліда Децик, Орися Ганушевська, Соня Коропей, Юля Кручковська, Ліда Кузьма, та Варвара Трембач. Та сама група, але без участи Ліди і Дани Бучинських, а з участю Уляни Децик виконали народний танок „Гонивітер". Слідувала збірна деклямація хлоп'ячої групи, яка пізніше брала участь у танцювальному ансамблі, виконуючи танок „Аркан". Групою проводив Мирон Стахів, за ним слідували Роман Білий, Алєк Худолій, Михайло Кунь, Петро Коропей, Андрій Коропей, Тиміш Головінський, Орест Кузьма та Роман Децик. Ліда Кузма відіграла на фортепіяні композитора Клементі „Сонатіну Ф майор", другим понисовим солістом на концертовому акордеоні був Алєк Худолій, що відіграв концертового „Чардаша"-композитора Монті. Вісімлітня солістка, Ліда Децик, відспівала колисанку, слова і мелодія-Туркевича-Лукіянович. Опісля, пісня - „Рушничок" у виконанні дівочого квартету: Даша і Алла Писарів, Олена Ганушевська і Уляна Децик, при акомпаньяменті Алєка Худолія, на акордеоні. Цей сам квартет відспівав ще дві пісні. Після цієї вокальної точки, дівочий квартет, в парі з чвіркою мужеських партнерів: Мирона Стахова, Славка Кручковського, Романа Білого і Алєка Худолія виконали народний танок-„Ножиці".

Після закінчення програми, наступив спільний обід та дружна частина взаємної виміни думок, споминів, переживань та тіснішого наближення нашої спільноти.

Слід відмітити однотижневий побут у нас і місійну працю о. Мирослава Дзурмана чину о. о. Редемптористів.

Щира подяка і признання паням, що раціонально розділили підготовчу працю поміж собою, та переводили суботні навчання з українознавства. Із народної-танкової частини вив'язався Мирон Стахів, студент Бравн Університету в Провіденс. Організуючі, координуючі й об'єднуючі обов'язки перебрала на себе Ірена Ганушевська і вив'язалася з них з повною посвятою для нашої національно - церковної спільноти.

В. Д-к

ТАРЗАН, Ч. 6566. Гелі коптер влітає в гураган

Припечатавши мировий договір бонґів з батузами Тарзан і сотник Дикий Кіт готові до подорожі гелікоптером до країни бонґів з врятованими дітьми бонґів.

Виглядає, Тарзане, наче б ми влітали в погану бурю!

Завелика буря для гелікоптера! Скажи пільотові Ваттсові, щоб приземлив нас будь-де, поки вона минеться!